

**St. Hanshaugen
Arbeiderparti**

St. Hanshaugen – fellesskapets og mulighetens bydel

Bydelsprogram for St. Hanshaugen Arbeiderparti

2023 - 2027

St. Hanshaugen – fellesskapets og mulighetens bydel

Som Oslo-innbygger er Bydelsutvalget det politiske organet som er nærmest deg. Bydelen har ansvaret for store deler av de kommunale tjenestene. Barnehage, barnevern, helsestasjon, skolehelsetjeneste, sosialhjelp, hjemmetjeneste og eldreomsorg er viktige deler av bydelens ansvarsområde. Bydelen har også ansvaret for nærmiljøet og er høringsinstans i plan- og reguleringssaker. Når du stemmer ved bydelsvalget, er du med på å bestemme hvem som skal sitte i bydelens øverste organ og ta stilling til viktige spørsmål for deg som bor og ferdes i bydelen.

Etter byrådsskiftet i 2015 har Arbeiderpartiet fått gjennomslag i viktige saker. Byen har fått full barnehagedekning. Vi har styrket eldreomsorgen med over 500 årsverk. Kollektivtransporten har blitt styrket. Det er enklere å sykle og gå. Biltrafikken har gått ned og lufta har blitt bedre for alle. St. Hanshaugen Arbeiderparti har bidratt til å nå disse målene i vår bydel. Vi har betraktelig styrket fritidstilbudet til barn og unge, som for eksempel gjennom å åpne «Huset på Haugen» og innført gratis etter-skoletilbud (SFE) for 5.-7. trinn. Vi har vært en tydelig premissgiver for byutviklingen og vi har hatt fokus på framtidsrettede og grønne løsninger.

I Bydel St. Hanshaugen skal man kunne bo hele livet og det skal være plass til deg uansett hvem du er og hvor du kommer fra. St. Hanshaugen skal være et hjem for unge og eldre, foreldre og enslige, studenter og trygdede. Bydelen vår er et godt sted å bo, men mye kan bli bedre. Over de neste sidene vil du bli kjent med Arbeiderpartiets løsninger på aktuelle utfordringer i vår bydel. Vi vil at St. Hanshaugen skal bli et enda mer variert og levende, hyggelig og trygt sted å bo. St. Hanshaugen er en sentrumsbydel med særegne utfordringer. Vi vil jobbe for tettere samarbeid med kommune, politi, natteravn og andre gode krefter for at St. Hanshaugen fortsatt skal være en trygg bydel.

På lag med barn og unge

Våre nabolag preges av sterke fellesskap der vi bryr oss om hverandre. Dette bidrar til at det er trygt og godt å vokse opp i vår bydel. Sammen sørger vi for god oppfølging i småbarnsfasen, lek og læring i barnehagen og nærskolene som bidrar til å videreutvikle barnas sosiale og faglige ferdigheter.

Gjennom felles innsats reduserer vi sosial ulikhet og sørger for ekstra innsats slik at barn og unge får best mulig rammer for en god oppvekst. God innsats for barn og unge reduserer risikoen for å falle utenfor og er et viktig bidrag til familiene. Det bidrar også til stabile bomiljø til nabolagets beste.

Utviklingen av skolegården på Bolteløkka er et viktig grep som gir barna bedre plass til lek. Utviklingen av Geitmyra skolehager som et kommunalt kompetansesenter for skolehagevirksomhet vil være til glede for barn i hele byen. Gjennom god bruk av våre felles arealer kan vi gi enda flere barn og unge den tumleplassen de fortjener. Dette er en viktig prioritet for Arbeiderpartiet på St. Hanshaugen. Arbeid med å redusere gjennomgangstrafikken i bydelen har ført til mindre støy og bedre luftkvalitet. Det gir barn og unge en tryggere oppvekst både som gående og syklende.

Arbeiderpartiet vil:

- Arbeide for at det bygges en utendørs skøytebane for vinterhalvåret i bydelen.
- Sørge for at de ansatte på helsestasjonen er rustet for å gi barn og foreldre en god start i livet
- Prioritere at foreldre får et tilbud om barnehageplass i eget nærmiljø
- Rekruttere flere gode barnehagelærere som kan gi barna en trygg, lekende og lærende hverdag
- Prioritere tiltak som gir barna mulighet til å gå og sykle trygt til barnehage og skole
- Etablere flere lavterskeltilbud for barn og unges psykiske helse, blant annet ved å satse på helsestasjon for ungdom og tilby skolepsykolog gjennom skolehelsetjenesten.
- Videreutvikle bydelens fritidstilbud i samarbeid med barn og unge

- Utvide tilbudet med sommerjobber for ungdom i bydelen og hos lokalt næringsliv og gjøre tilsvarende for deltidsjobb for ungdom.
- Arbeide for at det settes opp en midlertidig idrettshall for breddeidrett og kultur i bydelen
- Støtte etablering av et breddeidrettslag i bydelen
- Arbeide for etablering av kulturskole i bydelen
- Arbeide for at arealer rundt skolene er bedre tilrettelagt for barn og unge
- Arbeide for at fellesskapets arealer rundt skolene oppgraderes til elevene og fellesskapets beste
- Fortsette prioriteringen av å bedre oppvekstvilkårene for barn og unge på Hammersborg
- Utvide antall lærlingplasser i bydelen
- Støtte opp under studentforeningers aktiviteter i bydelen
- Fortsette tilbudet med gratis etter-skoletilbud (SFE) for 5.-7. klasse
- Jobbe for bedret trafikksituasjon rundt bydelens skoler, særlig i forbindelse med stenging av Hammersborgtunnelen.

Kultur og idrett for alle

Aktivitet og fellesskap gir livskvalitet og tilhørighet. I Bydel St. Hanshaugen vil vi ha et mangfold av aktiviteter og tilbud slik at alle som ønsker det får mulighet til å utfolde livsglede og kreativitet. Det krever møteplasser som gir rom for å starte opp, vedlikeholde og utvikle nye fellesskap. I dag har vi gode møteplasser på skoler, barnehager og i parker, men vi mangler viktige møteplasser som idrettshall, bibliotek, kultur - og bydelshus.

St. Hanshaugen Arbeiderparti vil at bydelen skal være et godt sted å bo for dem som synger og spiller et instrument, driver med idrett eller andre lokale aktiviteter. De siste årene har vi fått en oppblomstring av gallerier i bydelen som skaper liv og bevegelse, og som gjør bydelen mer attraktiv. Vi ønsker å legge til rette for etablering av flere kunstarenaer gjennom å gjøre tomme kommunale eiendommer tilgjengelige for kulturaktører. St. Hanshaugen skal være en kunstnervennlig bydel. Tilsvarende skal vi legge til rette for at unge så vel som voksne skal kunne drive med idrett i bydelen. Det er bra for fellesskapet og bra for folkehelsen.

Arbeiderpartiet vil:

- Opprette bibliotek i bydelen
- Stille tomme kommunale lokaler til disposisjon for frivillighet, kulturaktører (herunder Kulturskolen)
- Legge til rette for flere arbeidslokaler med lav leie for ulike kunstnergrupper.
- Ruste opp og utvide eksisterende sandvolleyballbaner
- Bygge ny flerbrukshall
- Jobbe for midlertidig idrettshall på Veterinærhøyskolen

En bydel der seniorenene trives

Alle Oslos innbyggere uansett livssituasjon og livsfase skal kunne leve gode liv i byen vår.

Arbeiderpartiet på St Hanshaugen er opptatt av å sikre at nettopp det skjer gjennom aldersvennlige løsninger og tilbud som treffer den voksne del av innbyggerne på «haugen». Utviklingen i Oslo går i retning av flere og flere eldre. I 2030 vil det for første gang være flere innbyggere over 65 år enn barn og unge i byen. Vi ser den samme utviklingen i egen bydel. Eldre lever lenger og holder seg friske lenger, men med økende alder, stiger bl.a. antall demente – noe som krever særlig årvåkenhet og tilpassede tiltak.

Det er et stort pluss at de fleste eldre er friske og fortsatt deltar og ønsker å delta i samfunns- og organisasjonslivet og bidra i frivilligheten. Stadig flere jobber også – etter 65 år. Vi ønsker å legge til rette for økt aktivitet på alle disse feltene. Vi ser det videre som viktig at våre eldre, med den erfaringen og den kunnskapen de har, deltar aktivt i utformingen av politikken. Arbeiderpartiet vil jobbe for å få eldre mer aktivt med i utviklingen av bydelen gjennom en styrking av Eldrerådet.

Vi har de siste årene sett at ensomhet og psykiske plager treffer de eldre hardt. Mange eldre bor alene, særlig kvinner, og har ikke pårørende i nærheten. Arbeiderpartiet ønsker i prinsippet at eldre skal bo hjemme så lenge de måtte ønske og klare, men det krever tett oppfølging og god tilrettelegging. Flere tilpassede seniorboliger og flere tilbud av typen Omsorg Plus står derfor på vår prioriteringsliste. Flere sentrale utvalg har de siste årene pekt på at vi må tenke nytt i eldreomsorgen, både når det gjelder antall ansatte, bruk av ansatte, kompetanse, organisering, ledelse og behov for bolig dersom folk skal bo hjemme og ikke på institusjon. Det er signal vi tar med oss i det videre arbeidet også i vår bydel.

Bydel St. Hanshaugen har per 2023 ett seniorsenter. Vi vil i neste periode jobbe aktivt for at det opprettes flere sosiale- og kulturelle møteplasser for seniorenene på «haugen», at det for eksempel opprettes et såkalt Eldreuniversitet og åpnes et bydelsbibliotek på Veterinærhøgskolen når den klargjøres for midlertidig bruk. Videre har vi et mål om å gjøre bydelen grønnere og identifisere muligheter for fysisk bruk av nærmiljøet. Vi er sikre på at det er tiltak som vil gjøre seniorlivet triveligere.

Arbeiderpartiet vil:

- Utvikle faglige og sosiale møteplasser for seniorer. Eksempelvis eldreuniversitet og seniorkafé.
- Stille kommunale lokaler til disposisjon til organisert møtevirksomhet for seniorer.
- Legge til rette for kontorfellesskap (co-working) for seniorer i bydelen.
- Utvikle flere boliger tilpasset eldre
- Undersøke muligheten for et prøveprosjekt hvor eldre og studenter bor sammen, med formål om å aktivisere, sosialisere og gjøre hverdagen bedre for unge og eldre
- Arbeide for flere Omsorg Pluss-boliger
- Styrke de hjemmebaserte tjenestene og legge til rette for at flere eldre får benyttet seg av tilbud om aktivitetstid
- Fortsette tilbudet med gratis trygghetsalarmer uten egenandel
- Innføre Rosa Busser i bydelen
- Arbeide for at fortau blir mer tilgjengelige for eldre
- Gjøre flere områder universelt utformet, utvikle flere mindre grøntområder (hvileplasser) og få satt ut flere benker i Bydel St. Hanshaugen

St. Hanshaugen og det grønne skiftet

Norge skal kutte utslipp med minst 55 prosent innen 2030, sammenlignet med 1990. Skal vi lykkes, må alle bidra og ta ansvar. Det gjelder små valg vi tar i hverdagen og store politiske valg som omstilling av økonomien. Vi jobber for en fornybar, sirkulær og bærekraftig fremtid.

FN har slått fast at det trengs raske og kraftige utslippskutt dersom verden skal nå 1,5-gradersmålet. En temperaturøkning over dette vil føre til svært store endringer i vær og klima. Oslo er kommet langt sammenlignet med andre byer og i bydelen vår skal vi fortsette arbeidet med å kutte utslipp der vi kan. Det betyr at både vi som jobber, bor og driver næring sammen må redusere våre klimaavtrykk. Vi må endre reisemønstrene våre, hjelpe arbeidsgiverne å gjøre produksjonen mer miljøvennlig og sørge for at det er enkelt å handle rett. Dessuten må kostnaden for å være miljøvennlig bli rettferdig fordelt. På denne måten bidrar vi til at St. Hanshaugen blir et godt sted å bo også i fremtiden.

Arbeiderpartiet vil:

- Arbeide for at byutvikling ivaretar energieffektive og miljøvennlige løsninger, som for eksempel grønne tak og solcellepaneler
- Fase ut bruken av engangsplast og andre engangsprodukter der det er mulig
- Fortsette satsingen på sunt og klimavennlig kosthold i bydelens kantiner og institusjoner, samt arbeide for å tilby mer plantebasert mat i tråd med miljø- og helsefaglige råd
- Ta vare på bydelens matjord og styrke den urbane matproduksjonen
- Fortsette å styrke den kommunale skolehagedriften og Geitmyra som et kommunalt kompetansesenter for skolehagevirksomhet.
- Legge til rette for flere parsellhager i bydelen.
- Prioritere gode forhold for gående, syklende, kollektivreisende, delingsløsninger og nullutslippstransport
- Arbeide for et tettere, tryggere og mer tilgjengelig sykkelveinett med god skilting.
- Etablere flere parkeringsplasser for sykler i bydelen.
- Arbeide for at de ansatte i bydelen reiser stadig mer miljøvennlig til og fra jobb gjennom for eksempel støtte til månedskort, bysykkel og lignende

- Etablere flere fartsdempende tiltak på bydelens veier
- Arbeide for at parkeringsplasser som reserveres for bildelingstjenester skal prioriteres til elbiler og ha dedikerte ladepunkter
- Arbeide for flere avganger morgen og kveld, samt i rushtiden, for buss og trikk
- Arbeide for et bedre bymiljø og økt byliv i St. Hanshaugen gjennom blant annet å prioritere flere HC- og næringsparkeringsplasser og laste- og losseplasser
- Styrke artsmangfoldet i byens parker, elver og grøntområder ved å ta vilthensyn i forvaltningen av byens grønne lunger og prioritere biologisk mangfold og rødlistede arter
- Plante flere trær og nyttevekster, som for eksempel bærbusker, frukttrær og insektsvennlige blomster i bydelen, og legge til rette for bikuber på tak og parker
- Sette opp større og flere avfallsdunker og sørge for at de blir tømt hyppig
- Videreføre beboerparkering for å hindre frememparkering

Nabolag og «landsbyer» i storbyen

St. Hanshaugen er en attraktiv sentrumsbydel. Det er i nærmiljøet vi lever våre daglige liv. For å sørge for at St. Hanshaugen blir et flott sted å bo også fremover vil Arbeiderpartiet sørge for at innbyggernes behov blir møtt. Det skal vi gjøre gjennom blant annet å satse på parker og flere møteplasser der vi kan komme nærmere hverandre. Dette inkluderer ikke minst de svakeste i samfunnet, som også er en del av fellesskapet. I fremtiden vil vi kanskje også reise mindre, og da er det enda viktigere at nærmiljøet er trygt og godt.

I tiden fremover blir St. Hanshaugen preget av tre store byggeprosjekter. Utviklingen av Veterinærhøgskolen er i startgropa og representerer et viktig areal vi skal bruke til skole, idrett og kultur. NRK-tomta på Marienlyst er under utvikling og området vil tilføres flere nye boliger. Det nye regjeringskvartalet er et av de største, norske byggeprosjektene noensinne. Kvartalet får et mer åpent og grønt byrom. Samtidig påvirker nye sikkerhetstiltak bevegelsesmønstrene i sentrum. Her er det viktig å finne gode løsninger som ivaretar både innbyggernes og de ansattes behov. Arbeidet gir også rom for å tenke nytt rundt byutvikling på Hammersborg.

Store byggeprosjekter påvirker våre nabolag i byggefasen og etterpå. Derfor er det viktig for Arbeiderpartiet at vi som bor i bydelen høres, og er med å bestemme rammene for utviklingsprosjektene. Det gir gode nabolag nå og i fremtiden. Arbeiderpartiet er opptatt av å sikre en god balanse mellom bolig, arbeidsplasser og grøntarealer opp mot nødvendig infrastruktur i tilknytning til de ulike byutviklingsprosjektene.

Arbeiderpartiet vil:

- Videreutvikle lokaldemokratiet. Eksempelvis vil vi avholde flere folkemøter om viktige spørsmål som berører bydelens innbyggere
- Arbeide for at flere gater blir bilfrie og at grøntområder utvides, som for eksempel nedre del av General Birchs gate.
- Arbeide for et bedre bymiljø gjennom å bevare strøksidentiteten ved byutviklingsprosjekter
- Arbeide for etableringen av et bibliotek i St. Hanshaugen

- Opprette flere hvilebenker langs bydelens fortau, samt sette ut flere benker og bord i nærheten av bydelens lekeplasser
- Utvikle parkene våre gjennom for eksempel å arbeide for flere treningsapparater, lekeapparater, store sjakkbrett, fellesgriller og drikkevannsfonter i bydelen, samt at parkene skal være tilgjengelige for alle
- Sørge for gjenvinning i parkene ved å ha returpunkter
- Utvikle og beholde gode møteplasser og skape nye grøntområder i bydelen
- Arbeide for en permanent løsning for serveringstilbud på St. Hanshaugen. Tilbudet bør være helårlig og også gjøres tilgjengelig for allmennyttige og kulturelle formål
- Arbeide for etablering av skiløype for de minste på St. Hanshaugen
- Sikre at utviklingen på Veterinærhøgskolen ikke medfører økt bil- og gjennomgangstrafikk i omkringliggende smågater og boområdene
- Styrke bytte- og delekulturen gjennom å støtte grønne arrangementer som foredrag, byttekvelder, plantebaserte kokkekurs, og reparasjonskvelder i bydelens bygninger
- Informere om og sørge for bedre samordning mellom utlånssentralene
- Tilrettelegge for flere sosiale arenaer og møteplasser for flyktninger og studenter, for gjensidig utveksling av språk, kultur og ideer
- Arbeide sammen med butikker, kafeer og restauranter for å redusere matsvinn

Et sted for arbeid og næringsutvikling

Næringslivet er viktig for vårt nabolag. De bidrar med arbeidsplasser, arenaer der folk kan møtes og viktige servicetilbud for bydelens innbyggere. Sammen med kommunens og bydelens tilbud gjør næringslivet St. Hanshaugen til et godt sted å jobbe, bo og være. Det er et bredt mangfold av gründere, entreprenører og selvstendig næringsdrivende i bydelen. Fra små nisjebutikker til store bedrifter som utvikler verdensomspennende virksomheter får vi som bor her gode arbeidsplasser og varierte tilbud i eget nabolag. Dette er gode nabolagskvaliteter vi i Arbeiderpartiet er opptatt av å bevare. Bydelen er også arbeidsplass for kommunens dyktige ansatte som har ansvar for å gi deg og meg et godt tjenestetilbud gjennom hele livet. Arbeiderpartiet vet at kommunens ansatte hver dag bruker sin kompetanse til beste for våre innbyggere. Derfor vil vi gi våre ansatte større innflytelse over egen arbeidshverdag, fremfor unødvendig rapportering. Det gir bedre tjenester og utviklingsmuligheter for våre ansatte gjennom hele yrkeskarrieren. Sammen kjøper bydelen mange varer og tjenester på våre vegne. Det gir gode priser. Arbeiderpartiet vil bruke vår felles innkjøpsmakt til å fremme et seriøst og anstendig arbeidsliv på stadig nye områder. På den måten hegner vi om den norske modellen.

Arbeiderpartiet vil:

- Arbeide for en fortsatt god blanding av arbeidsliv og bo-områder når bydelen videreutvikles og vurdere om oppstartvirksomheter (startups) kan ta i bruk ledige kommunale lokaler i etableringsfasen
- Sørge for at bydelens innkjøp støtter opp om et seriøst og anstendig arbeidsliv - samt mer klima- og miljøvennlige løsninger
- Bidra til at ansatte i bydelen høres og får påvirke utviklingen av bydelens tjenestetilbud
- Arbeide for at alle ansatte i bydelen har nødvendig arbeidstøy
- Etablere en forsøksordning med styrket grunnbemanning for å dekke opp for fravær i helsetjenesten
- Vurdere støtteordning for ansatte som foretar miljøvennlige transportvalg til og fra jobben
- Sørge for flere lærlingplasser i bydelen
- Sørge for at bydelen har nok ansatte med riktig kompetanse til å gi gode tjenester